

Lokální koncepce předškolního vzdělávání

Písek

Výstupy z projektu Bez obav spolu (BOS)

registrační číslo projektu CZ.02.3.61/0.0/0.0./15_007/0000175

Za spolek NADĚJE - Mgr. Petra Martíšková, 2019

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MSMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Obsah:

1. Úvod.....	3
2. Předmluva.....	4
Analytická část koncepce.....	5
3. Důvod vzniku Lokální koncepce předškolního vzdělávání v Písku.....	5
4. Základní popis města Písku.....	6
5. Vyloučené lokality města.....	7
6. Předškolní vzdělávání v Písku	8
7. Cílová skupina – děti předškolního věku.....	11
8. Činnost spolku NADĚJE.....	11
8. 1 Předškolní kluby NADĚJE.....	12
Návrhová část koncepce.....	11
9. Vytvoření pracovní skupiny – multidisciplinární tým.....	13
10. SWOT analýza.....	14
Strategická část koncepce.....	12
11. Důležité oblasti týkající se předškolního vzdělávání dětí z SVL.....	15
12. Klíčová témata pro tvorbu lokální koncepce města.....	15
13. Koncepce – Aktivity, cíle, opatření a výstupy.....	16
14. Závěr.....	30
15. Přílohy.....	31
15.1. Seznam organizací včetně kontaktů.....	31

1. Úvod

Vytvoření Lokální koncepce inkluzivního vzdělávání na území města Písku zní jako velmi zajímavé téma, ale na druhou stranu se jedná o nelehký úkol, který si klade za cíl zmapovat výchozí situaci dětí předškolního věku v sociálně vyloučených lokalitách města Písku s cílem hledat možná řešení, jak danou situaci změnit a zlepšit.

Daná koncepce je zaměřena převážně na děti, které jsou zatíženy sociálně-kulturním znevýhodněním, právě proto, že žijí v lokalitách a podmínkách, které jsou oproti ostatní většinové společnosti a stejně starým dětem nestandardní a pro výchovu a vzdělávání dětí naprosto nevhodné. Tyto děti si již od narození nesou stigma rodiny a prostředí, do kterého se, ne vlastní volbou, narodí. Situace v sociálně vyloučených lokalitách je často na hranici bída a nám všem by se mělo jednat o to, aby byla nalezena opatření a zdroje k tomu, aby sociálně vyloučené lokality byly v budoucnosti eliminovány. Rodiny s dětmi žijí v podmínkách, kde je možné zajistit adekvátní, vhodné a zdravé prostředí pro růst, výchovu a vzdělávání dětí. Je známo, že prostředí formuje jedince již od narození, jestliže se jedná o dítě, které žije v těchto nuzných podmínkách a ještě pochází z rodiny kulturně či etnicky odlišné je velmi těžké dané stigma překonat a z daného prostředí a zvyklostí se bez pomoci vymanit. Právě vzdělávání je jednou z možností jak účinně bojovat se sociálním znevýhodněním a vyloučením. Inkluzivní vzdělávání je přístupem, který propojuje různé světy, ale také děti, které jsou rozdílné a přesto stejné. Individuální přístup a podpora je řešením, jak zmírňovat sociální či jiný handicap.

Pohled odborníků či veřejnosti na inkluzi v celé ČR a také ve městě Písku je nejednoznačný. Inkluze má své zastánce i odpůrce. Na druhé straně myšlenka inkluze jako propojení všech dětí či osob s nějakou formou znevýhodnění či opačně s výrazným nadáním za účelem společného obohacení, poznávání se a hlavně vzdělávání je věc chvály hodná.

Foto č. 1 – Předškolní klub U Rybníčku, vlastní zdroj (spolek NADĚJE)

2. Předmluva

Práci s dětmi a rodinami v sociálně vyloučených lokalitách se v Písku věnuje spolek Naděje od roku 2001. Nejdříve spolek poskytoval výhradně sociální práci rodině jako celku. Velmi rychle se ovšem zjistila potřeba systematického vzdělávání dětí. Mnohé rodiny téměř nevyužívaly státní systém předškolního vzdělávání. Velké problémy byly registrovány v docházce do školy a ve školním prospěchu u dětí školního věku. Mnoho se během let zlepšilo. Počet dětí, které vůbec neprocházejí předškolním vzděláváním, se výrazně zmenšil. V Písku byla vytvořena síť mimoškolního vzdělávání dětí, kdy ve vyloučených lokalitách probíhá pravidelné doučování a pomoc s přípravou dětí do školy. Díky projektům finančně podpořeným z Evropských dotačních fondů a také městem Písek může tato podpora dětí dnes probíhat systematicky, pravidelně a dlouhodobě. Zpracovaná lokální koncepce pro město Písek poskytuje systémový krok v dalším organizování podpory vzdělávání. A to ve prospěch dětí v sociálně vyloučených lokalitách, jejich rodičů a ve prospěch dalších účastníků vzdělávacího systému ve městě. Naplnění dokumentu bude významně podmíněné pokračující vzájemnou spoluprací všech institucí a jednotlivců, kteří se na rozvoji vzdělávání podílí.

Daniel Svoboda, B.Th. – oblastní ředitel spolku NADĚJE pro oblast Písek a Plzeň

Analytická část koncepce

3. Důvod vzniku Lokální koncepce předškolního vzdělávání v Písku

Impulzem pro vznik Lokální koncepce inkluzivního vzdělávání na území města Písku bylo naplnění aktivity projektu Bez obav spolu (BOS), jehož jsme jako spolek NADĚJE partnerem a také realizátorem jednotlivých opatření podporující inkluzivní vzdělávání dětí a žáků v sociálně vyloučených lokalitách města.

Vytvoření koncepce představuje mezioborový plán, který si klade za cíl zmapovat a navrhnout klíčová témata, opatření a výstupy směřující k podpoře dětí předškolního věku ze sociálně vyloučených lokalit a zmírnit tak důsledky sociálního znevýhodnění na poli vzdělávání ve městě Písku.

Při samotném tvoření koncepce – mezioborové setkávání jednotlivých aktérů jsme došli k poznání, že vzniklá koncepce inkluzivního vzdělávání může být základním manuálem pro pracovníky předškolních a školních zařízení v Písku, odbornou veřejnost, neziskové organizace, ale také pro rodiče, kteří hledají základní informace a rady ohledně inkluze a inkluzivních opatření pro své děti.

Projekt BOS byl realizován od 1. 7. 2016 do 30. 6. 2019 a lze ho nalézt pod registračním číslem CZ.02.3.61/0.0/0.0/15_007/0000175.

Dalšími partnery projektu jsou:

- Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a Středisko služeb školám (zkráceně ZVAS), České Budějovice
- Salesiánské středisko mládeže – dům dětí a mládeže, Českých Budějovic
- Cheiron T, o.p.s., Tábor

Foto č. 2 - mezioborová pracovní skupina, vlastní zdroj (spolek NADĚJE)

4. Základní popis města Písku

Obr. č. 1 – Zobrazení polohy města Písku na mapě ČR, zdroj: wikipedia

Město Písek leží 44 km severozápadně od Českých Budějovic, na řece Otavě a svou geografickou polohou tvoří bránu do Jihočeského kraje, kterého je součástí. Katastrální území Písek tvoří části: Vnitřní město, Budějovické Předměstí, Pražské Předměstí, Václavské Předměstí a Purkratice. Písek je obcí s rozšířenou působností. (Zdroj: Výzkumná zpráva, Agentura pro SZ, autor Petr Charvát, únor 2018)

Ve městě žije dle Českého statistického úřadu k 1. 1. 2019 - 30 351 obyvatel.

Písek je znám jako studentské město, což pramení ze zdejšího vysokého počtu středních škol, od roku 2003 zde také působí soukromá vysoká škola, Filmová akademie Miroslava Ondříčka. (Zdroj: Výzkumná zpráva, Agentura pro SZ, autor Petr Charvát, únor 2018)

Město Písek má vybudovanou solidní veřejnou infrastrukturu, jsou zde dvě divadla, kulturní dům, nemocnice, fotbalový stadion a významný zemský plemenný hřebčinec. (Zdroj: Výzkumná zpráva, Agentura pro SZ, autor Petr Charvát, únor 2018)

Písek profituje z rozšířeného turistického ruchu a v posledních letech i z rozšiřující se průmyslové zóny na periferii města, která se podílí na nízké nezaměstnanosti ve městě. (Zdroj: Výzkumná zpráva, Agentura pro SZ, autor Petr Charvát, únor 2018)

Město Písek lze hodnotit jako moderní a rozvíjející se město, které klade důraz na SMART technologie a environmentální přístup využívání zdrojů. Město Písek se snaží být atraktivní lokalitou pro své občany a turisty.

Na druhou stranu město Písek má i své problematické oblasti jako jsou sociálně vyloučené lokality, nedostatek sociálního bydlení, problémy s dopravní infrastrukturou aj. Město Písek se v rámci své samosprávy snaží tyto problémové oblasti řešit.

5. Vyloučené lokality města

Lokalita Purkratice

Lokalita Purkratice je příměstskou částí vytvořenou připojením malé vesnice k městu Písek. V místě je evidováno 16 adres, k trvalému pobytu se dle dostupných údajů hlásí 15 obyvatel. Občanská vybavenost je složitě dostupná, vzhledem k tomu, že Purkratice jsou vzdálené od centra města cca 4 kilometry a není k dispozici žádný spoj místní ani meziměstské hromadné dopravy. Příměstská část nedisponuje žádnou obecní ani státní institucí zaměřenou na služby obyvatelstvu. Veškeré úřady, školy a kulturní zařízení jsou v centru města Písek. V lokalitě jsou umístěny dva průmyslové provozy zaměřené na kovovýrobu a textilní výrobu.

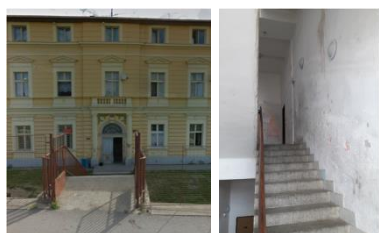
Foto č. 2 - Dvůr SVL – Purkratice (zdroj: NADĚJE)

V lokalitě Purkratice je umístěn areál bývalých kasáren, které město Písek po vystěhování armády v roce 2003 upravilo na ubytovnu určenou pro neplatiče nájemného. V objektu je celkem 13 bytových jednotek. Od počátku provozu ubytovny poskytovala Naděje ubytovaným rodinám sociální službu zaměřenou na pomoc při řešení celkových sociálních problémů. V roce 2013 převzala Naděje ubytovnu do vlastní správy a současně se sociálními službami poskytuje i ubytování. Statut ubytovny se změnil v tom smyslu, že již není určena pro náhradní ubytování, ale je určena pro rodiny s dětmi s trvalým bydlištěm v Písku, které z různých důvodů ztratily ubytování. V roce 2018 žilo na ubytovně v Purkraticích celkem 42 dospělých a 34 dětí.

Lokalita Svatoplukova

Lokalitu Svatoplukova tvoří ubytovna pro 19 rodin umístěná na okraji města u výpadevové silnice na Prahu. Objekt je třípodlažní s vnitřním traktem, kde jsou umístěné garáže, používané jako sklad pro topení v lokálních topeništích umístěných v bytech. Občanská vybavenost je pro rodiny dobře přístupná. Byť je lokalita na okraji města, instituce zaměřené na službu obyvatelstvu jsou dobře dostupné, jako i školy a kulturní zařízení. Okolí lokality tvoří stará kasárna a střední škola.

Objekt byl v minulosti městem Písek upraven k bydlení pro tzv. neplatiče nájemného v obecních bytech. Byl používán jako náhradní bydlení pro rodiny a osoby vystěhované z obecních bytů z důvodu porušování nájemní smlouvy. Od roku 2001 zde Naděje poskytovala terénní sociální služby zaměřené na pomoc při řešení celkových sociálních problémů a předškolní klub. V roce 2014 převzala Naděje ubytovnu do vlastní správy a současně se sociálními službami poskytuje i ubytování. Statut ubytovny se změnil v tom smyslu, že již není určena pro náhradní ubytování, ale je určena pro rodiny, které z různých důvodů ztratily ubytování. V současné době využívá ubytování 19 rodin. Byty jsou dlouhodobě obsazené. V roce 2018 žilo na ubytovně Svatoplukova celkem 53 dospělých a 50 dětí.

Obr. č. 2 – Objekt ubytovny Svatoplukova, pohled z venku a zevnitř (zdroj: Výzkumná zpráva, Agentura pro SZ, autor Petr Charvát, únor 2018)

Lokalita nábřeží 1. máje – sídliště Portyč

Sídliště Portyč se svou rozlohou představuje největší a nejlidnatější panelové sídliště z celkových pěti (Portyč, Milady Horákové, Hradiště, Jih a Za Kapličkou), které se v Písku nacházejí. Sídliště Portyč se v Písku řadí mezi lokality se špatnou pověstí. V posledních letech se totiž potýká s řadou problémů, z nichž některé významně přispívají ke zvýšené kriminalitě. Od roku 2010 probíhá částečná revitalizace sídliště, která by měla přispět ke zlepšení současného stavu. Většina negativních faktorů pramení ze špatného stavu panelových domů, které se často ocitají na hranici své životnosti, ze zanedbaného okolí a z nepříznivého demografického vývoje. Nízkou atraktivitu sídliště způsobuje také špatné vnější prostředí. Plochy zeleně jsou vzhledem k vysoké hustotě zástavby zcela nedostačující. Dále chybí prostory pro trávení volného času a parkovací plochy.

Obr. č. 3 – Pohled na sídliště PORTYČ (zdroj: čt24.česká televize.cz/regiony)

O některých částech sídliště lze hovořit jako o vyloučené lokalitě. Sídliště obývá velký počet rodin, které jsou sociálně vyloučené nebo ohrožené sociálním vyloučením.

Obyvatelé mají dobrý přístup k institucím a službám, mají možnost budovat a rozvíjet sociální kontakty. Odhaduje se, že v dané lokalitě žije cca 350 osob ohrožených sociálním vyloučením.

6. Předškolní vzdělávání v Písku

V Písku funguje 13 mateřských škol (MŠ) zřizovaných městem. Všechny tyto MŠ jsou součástí některé městem zřizovaných základních škol. Ředitelem MŠ je ředitel příslušné ZŠ, MŠ řídí pověřená vedoucí učitelka.

Kromě městem zřizovaných MŠ je v Písku MŠ, která je součástí Dětského domova, základní školy a praktické školy Písek (zřizována krajem) a Dále ve městě existuje lesní mateřská škola U Tří soviček a také dětská skupina. Dětem s postižením se věnuje klub Krteček. (zdroj: MPI města Písek 2018 -202)

Seznam MŠ v Písku – zřizovatel město Písek:

- Křesťanská mateřská škola, Dobrovského 672, Písek (ZŠ J. K. Tyla a MŠ Písek)
- Mateřská škola Sluníčko, Dr. M. Horákové 1720, Písek (ZŠ Svobodná a MŠ Písek)
- 2. mateřská škola, Mírové nám. 1466, Písek (ZŠ E. Beneše a MŠ Písek)
- 3. mateřská škola, Pražská 230, Písek (ZŠ Masaryka a MŠ Písek)
- 5. mateřská škola, Fügnerovo nám. 47, Písek (ZŠ J. K. Tyla a MŠ Písek)
- 6. mateřská škola, Strakonická 42, Písek (ZŠ Masaryka a MŠ Písek)
- 8. mateřská škola, Zeyerova 1683, Písek (ZŠ J. Husa a MŠ Písek)
- 9. mateřská škola, Alšova 1930, Písek (ZŠ J. K. Tyla a MŠ Písek)

- 11. mateřská škola Na Ryšavce 241, Písek (ZŠ J. K. Tyla a MŠ Písek)
- 12. mateřská škola, Šobrova 1940, Písek (ZŠ T. Šobra a MŠ Písek)
- 13. mateřská škola, tř. Přátelství 2065, Písek (ZŠ J. Husa a MŠ Písek)
- 16. mateřská škola, J. Malého 2190, Písek (ZŠ Svobodná a MŠ Písek)

Zdroj: <http://www.mestopisek.cz/prehled%2Dmaterskych%2Dskol%2Dzrizovanych%2Dmestem%2Dpisek/ds-1446/archiv=0&p1=1034>

Tab. č. 1 - Celkový počet dětí v mateřských školách v Písku

Název MŠ	počet dětí
8. MŠ	100
13. MŠ	146
2. MŠ	75
15. MŠ	101
3. MŠ	112
6. MŠ	28
5. MŠ	94
9. MŠ a Křesťanská MŠ	147
11. MŠ	51
16. MŠ	75
MŠ Sluníčko	89
12. MŠ	79
Celkem dětí v MŠ	1097

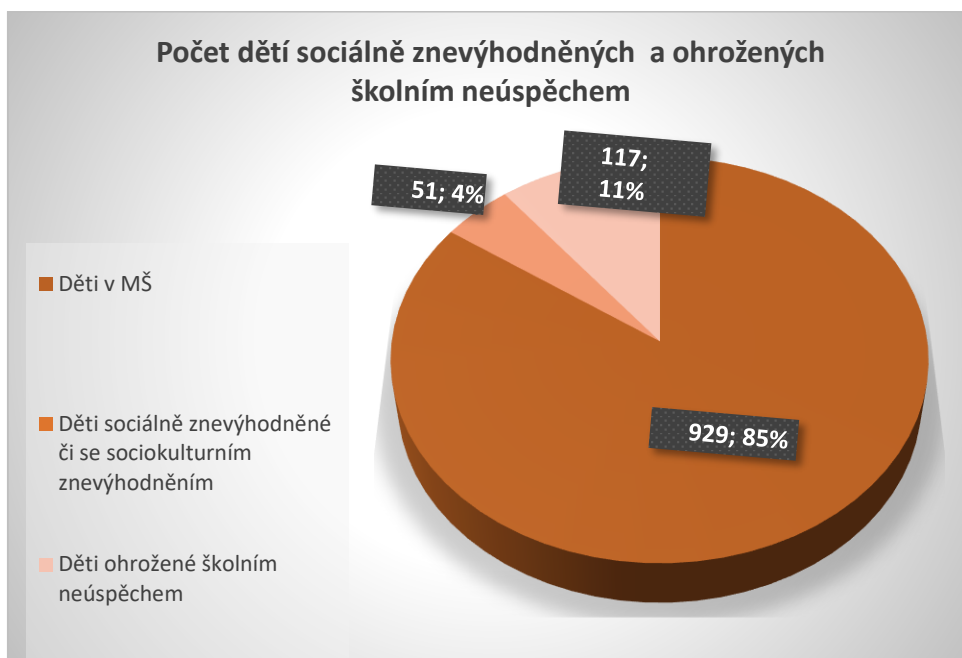
Zdroj: statistická data ZŠ a MŠ v Písku

Tab. č. 2 – Děti v MŠ sociálně znevýhodněné a ohrožené školním neúspěchem

Děti sociálně znevýhodněné a ohrožené školním neúspěchem	počet dětí
Počet dětí v MŠ celkem	1097
Děti sociálně znevýhodněné či se sociokulturním znevýhodněním	51
Děti ohrožené školním neúspěchem	117

Zdroj: statistická data ZŠ a MŠ v Písku

Graf č. 1 – Počet dětí sociálně znevýhodněných a ohrožených školním neúspěchem

Procentní vyjádření zobrazeného grafu je následující: 4 % dětí ze všech dětí docházejících do MŠ jsou sociálně či socio-kulturně znevýhodněné a 11% dětí je ohroženo školním neúspěchem při nástupu do ZŠ.

Zhodnocení situace předškolního vzdělávání dětí ze SVL města Písku

Děti z SVL města Písku velmi často nedocházejí do běžných MŠ. Existuje řada důvodů proč se tak děje. Jako důvody lze uvést následující. Rodiče dětí nemají zájem děti do mateřských škol posílat. Vstup dítěte do MŠ je pro rodiče finančně nákladný – ošacení, obuv, povinné platby, úhrada obědů atd. Rodiče také často nevidí smysl v předškolním vzdělávání, mají předsudky vůči MŠ, sami do MŠ nechodili či sami mají špatnou zkušenost. Důvody mohou být opravdu různé, proto je potřeba hledat řešení, jak s těmito důvody a argumenty pro absenci dětí v předškolním vzdělávání účinně bojovat.

Jednou z cest je intenzivní práce s rodiči, překonávání předsudků a obav, navázání osobního a důvěrného vztahu. Poskytování poradenství a vzdělávání rodičů i veřejnosti. Pomoci mohou také neformální předškolní kluby, které jsou předstupněm vzdělávání před začátkem nástupu dítěte z SVL do běžné MŠ. Dítě i rodič se zde seznámí s fungováním vzdělávání v předškolním klubu a pak ztrácí obavy před samotnou docházkou do školky. V Písku fungují neformální předškolní centra pod správou NADĚJE (více informací v kapitole Práce s dětmi a mládeží ve spolku NADĚJE – Předškolní centra)

Dalším nástrojem a také návodem je zpracování Lokální koncepce inkluzivního vzdělávání pro město Písek, kde jsou uvedeny aktivity, cíle a opatření, jak překonávat problémy se vzděláváním dětí v mateřských školách. Návrhy řešení jsou zpracovány ve spolupráci zainteresovaných stran – rodič, dítě, mateřská škola, OSPOD, odborné školské instituce a neziskové organizace. Jejich aplikace a nastavení v praxi jistě potřebuje svůj čas.

7. Cílová skupina – děti předškolního věku

Primárně cílovou skupinu lokální koncepce tvoří děti předškolního věku, tzn. děti od 2 (3) let do 6 let. V případě odkladu povinné školní docházky do 7 let věku dítěte. (zdroj: NADĚJE)

Jestliže v koncepci mluvíme o dětech. Jedná se o děti předškolního věku se sociálním a kulturním znevýhodněním. Jsou to v mnoha případech děti ze sociálně vyloučených lokalit města Písku. Jedná se zejména o 4 lokality města – lokalita Svatoplukova, lokalita Purkratice, sídliště Portyč a nábřeží 1. máje, kde se nacházejí byty v režimu tzv. „tíživé životní situace“ pro sociálně slabé rodiny. (zdroj: NADĚJE)

Dle Agentury pro sociální začleňování v daných lokalitách žije cca 500 obyvatel včetně dětí a dalších 100 – 200 obyvatel je sociálním vyloučením ohroženo. (zdroj: Výzkumná zpráva, Agentura pro SZ, autor Petr Charvát, únor 2018)

Do cílové skupiny patří také děti romského etnika či děti cizinců.

V koncepci jsou jako sociálně ohrožené děti také přiřazeny děti ze sociálně slabých rodin, které jsou v evidenci OSPOD v Písku nebo spolupracují s neziskovými organizacemi jako je NADĚJE, Charita, Arkáda. Rodiny dětí se potýkají s nakumulovanými sociálními problémy – nezaměstnanost, dluhy, kriminální minulost, nevyhovující bytové podmínky atd.

Foto č. 3 – Děti z předškolních klubů, zdroj: NADĚJE

8. Činnost spolku NADĚJE

NADĚJE vznikla jako jedna z prvních českých neziskových organizací po roce 1989 a působí takřka na celém území republiky. NADĚJE poskytuje pomoc lidem v nouzi v šesti oblastech.

NADĚJE PRO:

- LIDI VE STÁŘÍ - ročně zajišťujeme důstojný život i v této jeho etapě 750 lidem;
- LIDI BEZ DOMOVA - ročně poskytujeme 145 000 noclehů těm, kteří nemají, kam jít;
- LIDI S HANDICAPEM - ročně poskytujeme péči 450 lidem s mentálním, zdravotním kombinovaným handicapem;
- OHROŽENÉ RODINY - ročně pomáháme 550 rodinám v sociální nouzi;
- OHROŽENÉ DĚTI A MLÁDEŽ - ročně naplňujeme aktivitami volný čas 800 dětí a mladých lidí;
- DLUHOVÉ PORADENSTVÍ - ročně pomáháme řešit nezvladatelnou finanční situaci 500 lidem.

V Písku zahájila NADĚJE svou činnost v roce 2001. Poskytuje zde sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, terénní programy a nízkoprahové zařízení pro děti a mládež. Věnuje se práci s ohroženými rodinami a s ohroženými dětmi a mládeží.

Provozuje ubytovací služby pro rodiny zatížené sociálními problémy a zadlužením. Organizuje potravinovou pomoc potřebným. Při práci s dětmi a mládeží se snaží o mezigenerační setkávání a propojování dětí a seniorů.

Kontakt: <https://www.nadeje.cz/pisek>

Foto č. 4 – Vystoupení pro seniory, zdroj: NADĚJE

Foto č. 5 – Taneční soubor, zdroj: NADĚJE

8.1 Předškolní kluby NADĚJE

Ve městě Písku fungují také 3 neformální předškolní kluby pod správou spolku NADĚJE. Jedná se o předškolní kluby – Chaloupka (lokalita Svatoplukova), U Rybníčku (lokalita Purkratice) a také Margaretka (lokalita sídliště Portyč).

Předškolní kluby se věnují dětem předškolního věku právě v sociálně vyloučených lokalitách města. A dle kvalifikovaných odhadů v daných lokalitách žije cca 800 osob včetně dětí.

Co je hlavním cílem předškolních klubů:

- Podporovat sociálně a kulturně znevýhodněné děti – děti z SVL, etnické menšiny, děti cizinců
- Vytvořit zachytnou síť pro děti, které z nějakého důvodu nedocházejí do MŠ
- Zajistit bezpečný prostor pro individuální práci, empatii – menší skupina dětí
- Nabízet neformální předškolní vzdělávání s dostupnějším režimem pro děti a jejich rodiče – kratší provozní doba, není nutné hradit obědy
- Poskytovat rodičům poradenství ohledně vzdělávání dětí, předání kontaktů na odborné instituce – SPC, PPP, lékaři, školy atd.
- Vyzkoušet si alternativní metody práce s dětmi – KIKUS, Feuersteinova metoda, prvky montessori pedagogiky aj.
- Možnost individualizovaného vzdělávání dětí dle schopností a dovedností
- Navazovat formální i neformální vztahy s běžnými MŠ ve městě – adaptační dny pro děti z předškolních klubů a MŠ

- Práce s rodiči dětí a veřejností – sbližování světů (většinová společnost X soc. vyloučené lokality města Písku)
- Pomocť překonávat bariéry dětí i rodičů při vstupu do formálního systému vzdělávání – informovanost, komunikace

Návrhová část koncepce

9. Vytvoření pracovní skupiny – multidisciplinární tým

Na začátku tvorby lokální koncepce inkluzivního vzdělávání bylo nutné vytvořit multioborovou pracovní skupinu, složenou z odborníků, kteří mohou k danému tématu přispět svou odborností, profesním zaměřením a samozřejmě zkušenostmi. Záměrem bylo propojení odlišných systémů a odborníků, kteří pracují s dětmi a rodinami odděleně, ale nosnou myšlenkou inkluze je právě propojení a splynutí odlišného v jeden celek.

Vytvořením pracovní skupiny došlo ke spojení několika systémů:

- Systém školství
- Systém sociální věci včetně agendy OSPOD
- Zástupci NNO
- Odborné instituce a poradny – SPC, PPP
- Cílem bylo zapojit i rodiče dětí ze sociálně vyloučených lokalit – účast odmítli (pravděpodobně ze strachu z neznámého)

Sestavení pracovní skupiny nebylo jednoduché vzhledem k pracovnímu vytížení všech zainteresovaných členů, kteří působí na poli vzdělávání a sociální sféry, a tudíž jsou aktéry mnoha dalších pracovních uskupení a platforem.

Jednotliví odborníci byli osloveni s nabídkou účasti a zapojení se do pracovní skupiny, jejímž výsledkem bude zpracování Lokální koncepce inkluzivního vzdělávání na území města Písku. První setkání pracovní skupiny proběhlo v dubnu roku 2017. Po té již probíhaly pravidelné schůzky a oslovování dalších subjektů, které se pohybují na poli vzdělávání dětí a mládeže a podporují inkluzivní přístup vzdělávání dětí ze SVL města a snaží se zmírňovat následky sociálního vyloučení.

Členové pracovní skupiny:

- 1) zástupci spolku NADĚJE
- 2) zástupci sociálního odboru MÚ Písek – pracovnice OSPOD
- 3) zástupce sociálního odboru MÚ Písek – terénní sociální pracovnice pro národnostní menšiny
- 4) zástupci odboru školství MÚ Písek
- 5) zástupci Pedagogicko-psychologické poradny
- 6) zástupce Speciálně pedagogického centra

7) zástupci MŠ, ZŠ v Písku

8) zástupci Agentury pro sociální začleňování – pro oblast školství

9) zástupci Svazku obcí regionu Písecko, zkr. SORP - realizátoři MAP II (místní akční plán pro rozvoj vzdělávání) v rámci celého ORP Písek

Propojení již vzniklé pracovní skupiny pro tvorbu Lokální koncepce s Agenturou pro sociální začleňování a zástupci Svazku obcí regionu Písecko, realizátory MAP II. Ize vnímat za velmi pozitivní z důvodu komplexního přístupu všech aktérů na místní úrovni, kteří mají zájem řešit otázky vzdělávání a inkluze v regionu Písecka a ne jen v samotném městě Písku.

10. SWOT analýza

Členové pracovní skupiny se za pomoci několika metod jako je brainstorming, strom problémů a SWOT analýza pokusili stanovit strategické oblasti a cíle, které by měly být v problematice vzdělávání dětí ze sociálně vyloučených lokalit řešeny. SWOT analýza ukazuje současnou situaci v oblasti vzdělávání – pohled zevnitř, ale na druhou stranu se posuzuje i vnější okolí.

Pro představu uvádím příklad **SWOT analýzy** sestavené pro město Písek a oblast vzdělávání. Zdroj: výstup pracovní skupiny ze dne 6. 6. 2017

Tabulka č. 2 – SWOT analýza Zdroj: NADĚJE

Silné stránky:	Slabé stránky:
provázanost institucí (matrika, odbor školství (spádovost dle trvalého bydliště))	- sociální vyloučení (vysoký počet dětí romského etnika)
akční plán vzdělávání v ORP Písek (včetně státní i soukromé subjekty)	- nízká finanční gramotnost (kumulace problémů, vznik sociálního vyloučení)
fungování neformálních předškolních klubů	- nízká úroveň bydlení (ubytovny, nevhodné podmínky pro děti)
komunitní plánování SS (vytipování sociálních problémů a možností řešení)	- závislost na sociálních dávkách (nezaměstnanost, nízká kvalifikace)
	- chybí přípravné třídy (individuální přístup, menší kolektiv dětí)
	- povinné předškolní vzdělávání v MŠ (nedostatečné, nechodí všechny děti)
	- nízká motivace rodičů ke vzdělání
	- počty dětí v ORP - předškolní děti
	- sociální nezralost dětí
	- speciální školy versus běžné školy
	- chybí speciální MŠ (hraniční děti)
	- nedostatečná znalost nových metod práce s dětmi v MŠ
	- chybí odborný personál v MŠ
	- nedostatečné vymáhání povinné docházky do MŠ (výchovná opatření, trestný čin)

Příležitosti:	Hrozby:
změny legislativy a financování	nedostatek financí
pozitivní vzory pro děti (motivace rodičů)	nedostatek lidských zdrojů
nové projekty a aktivity z oblasti vzdělávání	změny legislativy
fungování komunity	

Strategická část koncepce

11. Důležité oblasti týkající se předškolního vzdělávání dětí z SVL

Členové pracovní skupiny stanovili následující oblasti v sociálně vyloučených lokalitách (zkr. SVL) jako problémové. Nalezení vhodných systémových opatření může vést k pozitivní změně a k zastavení či eliminaci sociálního znevýhodnění dětí předškolního věku v Písku.

Jedná se o následující oblasti (problémy):

- Problémy týkající se dětí předškolního věku z SVL (absence dětí v MŠ, nízké znalosti a kompetence vzhledem k věku dítěte)
- Problémy týkající se rodičů – zákonných zástupců dětí předškolního věku z SVL
- Problémy týkající se institucí, které zajišťují předškolní vzdělávání dětí ve městě Písku
- Problémy týkající se společenského soužití ve městě (neznalost, nepochopení obyvatel města)

K daným problémům je nutné nastavit vhodná opatření, které lze na území města Písku a také za splnění legislativních podmínek naplnit.

12. Klíčová témata pro tvorbu Lokální koncepce města

Pracovní skupina složená z odborníků pro danou oblast v rámci svého pravidelného setkávání sestavila seznam klíčových oblastí a témat pro inkluzivní vzdělávání dětí předškolního věku v SVL města Písek. Jednalo se o následující klíčová témata:

- 1) Téma inkluze obecně - legislativa, pozitiva x negativa
- 2) Situace ohledně předškolního vzdělávání v MŠ Písku
- 2) Současný stav inkluzivního vzdělávání ve městě Písku se zaměřením na MŠ a vyloučené lokality – práce s rodiči, motivace

- 3) Téma sociálního vyloučení – obecně, dopady na společnost, na děti atd. X hledání možného řešení – fungování soc. služeb, otázka sociálního bydlení a lepších podmínek pro rodiny s dětmi
- 4) Situace ohledně sociálního vyloučení ve městě Písku – zaměření na lokality jako je oblast Svatoplukova, Purkratice, Portyč a nábřeží 1. máje
- 5) Důležitým tématem k projednání bylo povinné vzdělávání v MŠ – poslední rok před vstupem do ZŠ a uplatnitelnost v praxi (děti z lokalit mají časté absence).
- 6) Jako téma bylo diskutováno také zdraví a hygiena dětí předškolního věku s důrazem na SVL (častá nemocnost dětí, vši, svrab atd.)
- 7) Jedním z témat bylo také téma finance spojené s nástupem do MŠ (úhrada obědů)

Po společném pojmenování klíčových témat, probíhala diskuze k daným bodům a hledání možných opatření, jak situaci řešit či zmírnit dopady ne vždy správného jednání rodičů v systému vzdělávání dětí zejména předškolního věku. Jednání rodičů často děti stigmatizuje a ohrožuje v jejich dalším rozvoji. Prostředí sociálně vyloučených lokalit danou situaci ještě umocňuje.

13. Koncepce – Aktivita, cíle, opatření, výstupy

Pracovní skupina se ve své další činnosti zaměřila na stanovení aktivit, cílů, opatření a výstupů, které mají koncepčně a z časového hlediska řešit palčivé otázky vzdělávání dětí předškolního věku ze sociálně vyloučených lokalit. Popis jednotlivých aktivit:

Aktivita č. 1	
Oblast koncepce:	děti předškolního věku z SVL
Cíl	Zajištění dostupného předškolního vzdělávání pro děti z SVL města Písku
Popis výchozí situace	Děti předškolního věku ze SVL města Písku jsou často zanedbané v rovině nedostatečné péče o děti, ale také v rovině sociální (nemají osvojená základní pravidla sebeobsluhy, chybí pravidla chování a komunikace atd.) Tyto skutečnosti se stávají limitujícím faktorem pro přihlášení dětí do MŠ a zajištění pravidelné docházky dětí do MŠ. Rodiče často danou povinnost neplní. Děti vyrůstají převážně v domácím prostředí, kde jsou nedostatečně podporovány po stránce fyzické i psychické. Je ohrožen vývoj dítěte.
Opatření	Orgány OSPOD mají legislativní právo pro depistáž v rodinách, kde se nacházejí ohrožené děti. Pracovníci/ce OSPOD budou informovat na základě informovaného souhlasu pracovníky NNO v Písku o ohrožené rodině a dětech. A dojde k navázání spolupráce mezi rodinou, OSPOD a příslušnou NNO (NADĚJE, Charita aj.) Rodina s ohroženými dětmi předškolního věku bude podporována sociálními službami – jako vhodná se jeví sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi
Výstup	Díky sociální službě poskytované NNO a vzájemné spolupráci rodiny a OSPOD dojde ke stabilizaci rodinné situace. Děti získají lepší podmínky pro svůj vývoj, výchovu a vzdělávání. Rodiče dětí získají kompetence důležité pro zajištění pravidelné docházky dětí do MŠ a budou si vědomi důležitosti předškolního vzdělávání svých dětí, aby děti nebyly ohroženy školním neúspěchem při nástupu do ZŠ.
Termín realizace	
	7/2019 - 12/2021
Realizátor	Odbor sociálních věcí (OSPOD), NNO

Aktivita č. 2	
Oblast koncepce:	děti předškolního věku z SVL
Cíl	Zajištění dostupného předškolního vzdělávání pro děti z SVL města Písku
Popis výchozí situace	Děti předškolního věku ze SVL v Písku jsou často ohroženy určitým druhem handicapu – sociální, fyzický, mentální aj. Tyto skutečnosti ohrožují vývoj dítěte a jeho vzdělávání. Děti předškolního věku jsou často bez odborné péče a pravidelné depistáže. Chybí celková podpora rodin i zejména dětí.
Opatření	Pracovníci sociálních služeb, pracovníci OSPOD, lékaři a další si uvědomují nutnost podpory dětí s handicapem. Veřejné instituce ve městě Písku, NNO a lékaři doporučí rodičům dětí odborné služby v podobě - odborného zdravotního posouzení druhu handicapu či zdravotního znevýhodnění a dále rodičům dětí předají kontakt na sociální služby, které se věnují dětem, u kterých existuje nějaké znevýhodnění. Pracovníci odborných či SS nastaví metody práce s dítětem ve školském zařízení - MŠ
Výstup	Díky včasné diagnostice dětí a určení druhu a stupně handicapu u dětí z SVL dojde ke stabilizaci situace dítěte. Dítě má pravidelnou péči lékařů a sociální služby - zejména raná péče dle druhu znevýhodnění. Dítě může navštěvovat předškolní zařízení, rodiče i pedagogové z MŠ mají k dispozici informace o tom, jak s dítětem správně pracovat, aby se rozvíjelo a vzdělávalo.
Termín realizace	
	7/2019 - 12/2021
Realizátor	
	dětské lékaři, NNO, OSPOD, raná péče - YMY, Středisko rané péče ČB

Aktivita č. 3	
Oblast koncepce:	děti předškolního věku z SVL
Cíl	Zajištění dostupného předškolního vzdělávání pro děti z SVL města Písku
Popis výchozí situace	Děti předškolního věku z SVL města Písku mají často zdravotní problémy. U dětí se objevuje častá nemocnost, která způsobuje výrazné a časté absence v docházce do mateřské školy. U dětí se objevují vši, svrab a jiná stigmatizující onemocnění, která brání dětem pravidelně navštěvovat předškolní zařízení. Děti jsou segregovány a nálepkovány za nečisté. Rodiče dětí mají po té strach děti do mateřské školy přivést. Tato skutečnost zhoršuje postavení dětí z SVL ve vzdělávacím systému a děti mají díky absenci chybějící znalosti a kompetence oproti ostatním dětem z většinové společnosti.
Opatření	Pracovníci OSPOD, NNO a také zejména dětské lékařky budou podporovat rodiče dětí a samotné děti při kontaktu v ordinacích či v ambulancích poradenských služeb formou osvěty. Lékaři a sociální pracovníci poskytnou rodičům dětí dle možnosti např. léky bez doplatků, protože zajištění samotné léčby a nákup léků je pro rodiny velkou zátěží. Dále budou rodičům poskytovat informace o prevenci nemocí a o zdravém životním stylu, o zdravé stravě obsahující ovoce a zeleninu. Nutností je apelovat u rodičů na dodržování hygieny, která brání přenosu nemocí a parazitů, která je např. u vši základem.
Výstup	Rodiče i děti si uvědomují dopady časté nemocnosti a nezdravého životního stylu na zdraví dětí, které následovně způsobují absence v mateřské škole. Děti se nebudou bát vrátit zpět do kolektivu mateřských škol. Rodiče nebudou mít problém komunikovat s lékařky, OSPOD a NNO.
Termín realizace	
	7/2019 - 12/2021
Realizátor	
	dětské lékařky, pracovníci NNO, OSPOD

Aktivita č. 4	
Oblast koncepce:	děti předškolního věku z SVL
Cíl	Zajištění dostupného předškolního vzdělávání pro děti z SVL města Písku
Popis výchozí situace	Pro rodiče a děti předškolního věku ze SVL města Písku je velkou překážkou při vstupu do MŠ finanční bariéra. Náklady spojené s pořízením základních věcí a úhrada obědů je často nad rámec finančního rozpočtu rodiny. Vlivem této skutečnosti rodiče své děti do MŠ záměrně neposílají, vymýšlejí různé důvody, proč dítě do MŠ nemůže chodit atd. Děti z SVL z těchto důvodů zůstávají v domácím prostředí, tedy v prostředí soc. vyloučených lokalit a je ohrožen jejich další vývoj a vzdělávání.
Opatření	Pracovníci NNO budou s předstihem informovat rodiče o nutnosti vytvoření finanční rezervy na nákup oblečení, obuvi a také úhradu obědů pro děti. Sociální pracovníce NNO budou s rodinou pravidelně konzultovat finanční plán rodiny. V případě možnosti zkusí jednat s ÚP o možnosti poskytovat úhradu obědů např. z dávky hmotné nouze (dávka na živobytí). Pracovníci NNO zjistí a poskytnou rodičům informace o možnosti získat podporu na úhradu obědů z nadací, které se snaží podporovat rodiče a děti právě prostřednictvím platby za obědy.
Výstup	Rodina s dětmi předškolního věku je schopna pravidelně uhradit závazky v mateřské škole při pravidelné docházce dítěte do daného školského zařízení.
Termín realizace	
	7/2019 - 12/2021
Realizátor	
	pracovníci NNO, ÚP, nadace

Aktivita č. 5	
Oblast koncepce:	děti předškolního věku z SVL
Cíl	Zajištění dostupného předškolního vzdělávání pro děti z SVL města Písku
Popis výchozí situace	Pro děti předškolního věku ze SVL města Písku je těžké překonat odloučení od matky (tzv. adaptační fáze v MŠ). Děti mají také problém s nepřítomností ostatních pro ně známých dětí či sourozenců z lokality. Matky, zejména romské matky, mají tendence při prvním pláči dítěte MŠ s dítětem ihned odcházet domů. Po této nepříjemné a pro ně nové skutečnosti opětovně dlouhou dobu nedorazí. Díky tomu děti z SVL chybí v procesu vzdělávání a je ohrožen jejich vývoj a zvětšuje sociální znevýhodnění.
Opatření	Paní učitelky MŠ budou rodičům – matkám vysvětlovat proces adaptační fáze, který trvá určitou dobu. Rodiče i děti si musí postupně zvyknout na novou situaci a prostředí. Děti se musí naučit osamostatnit a najít si nové kamarády mimo jejich bydliště. Je možné rodičům navrhnout také přítomnost matky ve třídě, než se dítě zklidní. Dále je možno nabídnout spolupráci s NNO, kde jsou sociální pracovníce, které mají zkušenosti s rodiči dětí, kteří mají strach nechávat své dítě v mateřské škole.
Výstup	Rodiče a děti jsou schopné zvládnout adaptační fázi ve školce. Děti z SVL se postupně naučí pravidelně docházet do MŠ.
Termín realizace	7/2019 - 12/2021
Realizátor	učitelky MŠ, NNO

Aktivita č. 6	
Oblast koncepce:	děti předškolního věku z SVL
Cíl	Zajištění dostupného předškolního vzdělávání pro děti z SVL města Písku
Popis výchozí situace	Děti předškolního věku z SVL města Písku mají často problémy s řečí. Objevuje se opoždění vývoj řeči či nemluví správně českým jazykem. Děti romského etnika užívají při komunikaci romský etnoлект. U dětí se objevují řečové vady, neumí správně vyslovovat některé hlásky atd. Díky řečovým problémům mají děti obavu mluvit s ostatními dětmi i učitelkami v MŠ. Nechtějí do MŠ vůbec chodit. Tato skutečnost opětovně zvyšuje sociální znevýhodnění dětí z SVL.
Opatření	Paní učitelky mateřských škol mají informace a zkušenosti, jak pracovat s dětmi, často romského etnika, které lze považovat za děti s odlišným mateřským jazykem. Paní učitelky v MŠ používají při práci s dětmi s řečovou vadou vhodné didaktické materiály a pomůcky pro výuku čj a nápravu řečových vad. Paní učitelky MŠ v případě zjištění, že děti trpí určitou vadou řeči, osloví rodiče či NNO, že daná rodina by potřebovala podporu a doprovod na odborné pracoviště logopedie, ORL atd.
Výstup	Rodiče i děti mají informace, jak správně komunikovat či jak postupně napravit řečovou vadu. Učí se správně komunikovat a mluvit českým jazykem. Díky danému opatření nedochází ke stigmatizaci dětí ve vzdělávání a děti mohou pravidelně bez obav navštěvovat MŠ.
Termín realizace	7/2019 - 12/2021
Realizátor	učitelky MŠ, NNO, lékař - ORL, logoped

Aktivita č. 7	
Oblast koncepce:	děti předškolního věku z SVL
Cíl	Zajištění dostupného předškolního vzdělávání pro děti z SVL města Písku
Popis výchozí situace	Děti předškolního věku ze SVL města Písku mají v prostředí mateřské školy problémy s chováním. Děti jsou agresivní, mluví vulgárně, vyrušují ostatní, nedodržují pravidla činností při společné práci. Tyto skutečnosti způsobují negativní nálepkování dítěte v prostředí MŠ. Faktem je, že děti přebírají vzory chování a jednání od rodičů a z prostředí, kde žijí. Již z tohoto důvodu je nutností, aby se děti pohybovaly v jiném pro ně "zdravějším" prostředí. Na základě chování dětí v MŠ je po té rodičům často doporučováno, aby dítě do MŠ raději nechodilo. Tento přístup opětovně zhoršuje status dítěte, jeho vývoj a vzdělávání.
Opatření	Paní učitelky MŠ upozorní rodiče na problematické chování dítěte, celou situaci podrobně s rodičem prodiskutují a pokusí se nalézt vhodné režimové opatření, aby dítě mohlo nadále do MŠ docházet. Jako režimové opatření lze uvést např. zákaz hraní si s určitou hračkou v MŠ, když se bude dítě chovat nevhodně ke kamarádům či k paní učitelce. Jestliže nezačnou fungovat navrhovaná opatření, paní učitelky MŠ navrhnou rodičům možnost navštívit PPP či jiné odborné zařízení pracující s dětmi s poruchami chování, které mohou dítě podpořit a pomoci zvládnout příčiny problematického chování. Daná odborná pracoviště seznámí rodiče i paní učitelky s výsledky diagnostiky a navrhnou další postupy a metody práce s dítětem v MŠ.
Výstup	Paní učitelky MŠ umí na základě domluvy s rodiči či s odborným pracovištěm pracovat s problematickým chováním dětí a nedodržováním pravidel u dětí. Děti mohou na základě podpory odborného pracoviště docházet pravidelně do MŠ a vzdělávat se.
Termín realizace	7/2019 - 12/2021
Realizátor	učitelky MŠ, PPP, SPC, SVP

Aktivita č. 8	
Oblast koncepce:	děti předškolního věku z SVL
Cíl	Zajištění dostupného předškolního vzdělávání pro děti z SVL města Písku
Popis výchozí situace	Pro rodiče a děti z SVL města Písku je velkým prahem, bariérou, nástup do běžné MŠ. Samotní rodiče nemají zkušenosti se vzděláváním v MŠ, a tudíž často nemají motivaci děti do MŠ pravidelně posílat. Svou roli zde sehrávají další faktory, jako jsou finance spojené s nástupem do MŠ a obavy z neznámého prostředí, předsudky atd. MŠ má nálepku instituce a v SVL je spíše "strašákem" než pomocníkem pro děti, které se v MŠ učí nové znalosti a dovednosti a hlavně se zde děti připravují na povinný nástup do ZŠ. Děti těchto rodičů často propadávají sítím pre-primárního vzdělávání. V těchto případech je vhodné zřízení neformálního předškolního vzdělávání v podobě různých předškolních klubů, kde jsou stanoveny nižší podmínky přijetí a téměř bezprahovost nástupu dětí do těchto zařízení.
Opatření	Odbor školství a místní NNO provozují a budou provozovat neformální předškolní centra pro děti z SVL, které nechodí do běžné MŠ. Daná centra budou pro děti bezplatná a zajistí dětem z SVL adekvátní přípravu na nástup do běžné MŠ. Preferován bude individuální přístup k dětem. Pracovníci předškolních klubů budou pracovat s rodiči i dětmi, aby docházelo k bourání předsudků a rodiče dětí měli adekvátní informace o průběhu vzdělávání dětí v MŠ a ztratili tak obavy z pravidelné docházky dětí do MŠ. Předškolní kluby budou předstupněm a záchranou sítí pro děti z SVL města Písku. Jejich role je nezastupitelná.
Výstup	Zajištění provozu předškolních center ve městě v Písku jako součást pre-primárního vzdělávání dětí z SVL. Předškolní centra tvoří primární síť vzdělávacího systému ve městě. Počet center se bude odvíjet od počtu dětí ve městě. Přijetí dětí předškolního věku do předškolního klubu bude zdarma.
Termín realizace	7/2019 - 12/2021
Realizátor	odbor školství, NNO

Aktivita č. 9	
Oblast koncepce:	rodiče dětí z SVL
Cíl	zajištění služeb a poradenství pro rodiče dětí z SVL
Popis výchozí situace	Rodiče dětí z SVL nemají dostatek informací a kompetencí ohledně vzdělávání svých dětí. Neorientují se v systému školství v ČR, ale ani v systému vzdělávání ve městě Písku. Na základě těchto skutečností dochází často k situacím, že rodiče dětí zanedbají přihlášení dítěte do MŠ či ZŠ. Dítě se ocitne mimo síť vzdělávání a zvětšuje se dále sociální znevýhodnění oproti stejně starým vrstevníkům. Rodiče díky těmto skutečnostem čelí problémům, které ještě zhoršují životní a sociální situaci rodiny.
Opatření	Ve městě Písku funguje systém služeb (NNO, odbor školství, odbor sociálních věcí), které zajistí rodičům adekvátní a včasné informace ohledně aktuálního dění týkajícího se vzdělávání dětí ve městě Písku. Jedná se o informace typu - jaké školy a zařízení v Písku existují, kdy probíhají zápisy dětí do MŠ či ZŠ. Rodiče vědí, kam se obrátit v případě problémů - nechtějí mi přijmout dítě do školy, dítě má absence, přistěhovali jsme se do města Písku a nevíme, kam dítě přihlásit do MŠ (ZŠ) atd. Dané poradenství zajistí pracovníce NNO a na webu města či v místních novinách budou dané informace pravidelně zveřejňovány.
Výstup	Rodiče dětí z SVL mají dostatek informací o systému vzdělávání ve městě Písku a orientují se v termínech zápisů do MŠ. Mají kontaktní údaje na jednotlivá školská zařízení včetně předškolních klubů a neziskových organizací.
Termín realizace	7/2019 - 12/2021
Realizátor	MÚ Písek - publicita, odbor školství, MŠ, ZŠ, odbor sociálních věcí, NNO

Aktivita č. 10	
Oblast koncepce:	rodiče dětí z SVL
Cíl	zajištění vzdělávání
Popis výchozí situace	Rodiče dětí z SVL často nemají informace o možnostech vzdělávání svých dětí. Neznají různé alternativní metody práce s dětmi - montessori pedagogika, metoda KIKUS atd. Právě rodiče dětí z SVL se často potýkají s nejrůznějšími vzdělávacími obtížemi u svých dětí. A ve skutečnosti neví, co konkrétní problém znamená. Neznají podpůrná opatření pro své děti, které škola může zajistit. Děti mají často ADHD, dysporuchy, logopedické vady, poruchy chování, PAS atd. Bylo by vhodné rodičům poskytnout srozumitelné informace, aby měli představu, jak mohou svým dětem pomoci překonat dané znevýhodnění nebo naopak jak rozvíjet u svých dětí výrazný talent např. na tanec, zpěv atd.
Opatření	Neformální předškolní kluby budou pravidelně pořádat workshopy a besedy pro rodiče dětí, které do klubu docházejí. Díky této aktivitě rodiče získají nové poznatky, lépe si zvyknou na prostředí předškolního centra a také na pracovníky daných klubů. Do vzdělávacích aktivit se začlení také ostatní NNO ve městě, které budou pravidelně informovat rodiče dětí v SVL o konání nejrůznějších akcí - vzdělávací, kulturní aj.
Výstup	Rodiče dětí z SVL získají nové poznatky a orientují se v různých alternativních směrech vzdělávání. Rodiče vědí, kde mohou pro své děti zajistit podporu a pomoc.
Termín realizace	7/2019 - 12/2021
Realizátor	NNO, předškolní kluby, odbor školství, odbor sociálních věcí

Aktivita č. 11	
Oblast koncepce:	zaměřená na instituce - převážně MŠ, PPP, odbor školství
Cíl	zajištění vzdělávání pro pracovníky MŠ a dalších institucí
Popis výchozí situace	Pracovníci MŠ a ostatních školských zařízení či institucí nemají často adekvátní a nové poznatky ohledně možností práce s dětmi z SVL, které často mají kombinované vzdělávací znevýhodnění či nějaký handicap. Do procesu vzdělávání vstupují další faktory, které limitují práci a výkony dětí, ale i pedagogů. Jedná se např. o vliv prostředí, příslušnost k etniku, neznalost spisovné podoby čj, kultura a tradice. Dochází k vzájemnému nepochopení a často je dítě z SVL označeno, že dělá problémy a že se neučí a ruší ostatní. Děti získávají nálepku a nemají zájem učit se něco nového, protože předem očekávají neúspěch. Tento problém lze řešit ve prospěch obou stran díky vzdělávání a učení se.
Opatření	Pracovníci institucí, MŠ mají možnost získat nové a moderní poznatky prostřednictvím vzdělávání či stáží doma nebo v zahraničí. Těchto aktivit se pravidelně účastní a jsou jim vedením organizací nabízeny. Tito lidé díky vzdělávání a čerpání zkušeností mohou získat nadhled a naučit se používat nově naučené poznatky v praxi a tím pomoci sobě i dětem překonat problémy, které často právě eskalují provokací a vyrušováním.
Výstup	Pracovníci školských zařízení a ostatních institucí mají adekvátní nové znalosti, jak procovat s dětmi z SVL města Písku. Pracovníci těchto zařízení umí získané poznatky využít v praxi při práci s dětmi z SVL.
Termín realizace	7/2019 - 12/2021
Realizátor	MÚ Písek, MŠMT, SORP, ASZ, NNO

Aktivita č. 12	
Oblast koncepce:	zaměřená na instituce - školy, PPP, odbor školství a soc. věcí a NNO
Cíl	systémová spolupráce, komunikace
Popis výchozí situace	Ve městě Písku existuje několik uskupení, platform, které řeší komplexně pohled na vzdělávání a sociální politiku města. Je žádoucí tato uskupení podpořit a nalézt čas, prostor a finanční prostředky na jejich další činnost.
Opatření	Ve městě Písku bude nadále probíhat pravidelné setkávání - odborníků z různých oblastí za účelem vzájemného sdílení, ale i diskutování otázek týkající se školství, inkluze a sociální politiky zejména otázky bydlení v SVL. NNO a další instituce a také zástupci města Písek se budou jednání účastnit. Záštitu nad danou činností převezme dle zaměření Město Písek, SORP jako organizátor MAP II a také partneři z řad NNO, které často přinášejí nová témata k zamyšlení a diskuzi.
Výstup	Udržení činnosti platform z oblastí školství a sociálních služeb s cílem vzájemného sdílení, komunikace aktuálních témat a zajištění vzájemného síťování organizací v regionu.
Termín realizace	7/2019 - 12/2021
Realizátor	MÚ Písek, MŠMT, MPSV, SORP, ASZ, NNO, odbor soc. věcí, odbor školství, školy a školská zařízení, lékaři

Aktivita č. 13	
Oblast koncepce:	zaměřená na veřejnost
Cíl	zvýšení informovanosti, publicita, sdílení a vzájemné poznávání
Popis výchozí situace	Ve městě Písku obecně panuje negativní postoj k lidem z SVL a daným lokalitám. Pravdou je, že v sociálně vyloučených lokalitách se kumulují problémy a jevy, které jsou společností odsuzovány. Na druhou stranu není všechno jenom černé a bílé. Dalším faktem je, že v SVL města Písku žije převážně romské obyvatelstvo a do lokalit byly sestěhovány rodiny, které se potýkají s různými problémy - dluhy, trestná činnost, závislosti aj. Nikdo nechce zastírat, že to neexistuje. Ale je nutné přinášet také informace o tom, že s lidmi v SVL se pracuje, jsou jim poskytovány sociální služby, probíhají různé aktivity pro děti a hledá se řešení jak sociálně vyloučené lokality ve městě Písku eliminovat či alespoň zmenšit důsledky života v nich právě s důrazem pro zajištění adekvátního prostředí pro rodiny s dětmi, které vyrůstají v někdy v "otřesných" podmínkách. Není dobré, aby tento stav zůstal zachován a byl nějakým trestem pro určitou skupinu lidí, které označujeme za sociálně znevýhodněné.
Opatření	Ve města Písku budou pravidelně publikovány tiskové zprávy, reportáže a články včetně fotografií o činnostech v SVL města Písku. Jedná se zejména o činnost NNO, organizování volnočasových a vzdělávacích aktivit pro děti i dospělé. Dále bude veřejnost informována o organizování předškolních klubů a doučování dětí.
Výstup	Veřejnost má k dispozici racionální informace o životě rodin a dětí v SVL. Veřejnost si uvědomuje, že vytváření odloučených lokalit, kde vyrůstají děti, není správné. Veřejnost je seznámena s faktem, že cesta ven z SVL je vzdělávání dětí od předškolního věku do získání vhodné kvalifikace.
Termín realizace	7/2019 - 12/2021
Realizátor	MÚ Písek, NNO, ASZ, SORP, školy

14. Závěr

Projekt Bez obav spolu (BOS) pomohl finančně podpořit provoz 3 neformálních předškolních klubů (Chaloupka, U Rybníčku, Margaretka) v sociálně vyloučených lokalitách. Díky dané aktivitě měly děti ze sociálně vyloučených lokalit možnost navštěvovat předškolní centra a vzdělávat se. Výhodou předškolních center je individuální přístup, možnost využívat alternativní metody vzdělávání a pracovat s dětmi v menších skupinách než jsou třídy běžných mateřských škol. V rámci předškolních center byly realizovány i aktivity a podpůrné činnosti na pomoc rodině. Byly organizovány rodičovské kluby, besedy atd. Děti z předškolních klubů se účastnily adaptačních dnů v běžných mateřských školách, aby si postupně zvykaly na vstup do mateřské školy, na nové paní učitelky a samozřejmě na své spolužáky a kamarády.

Díky projektu bylo možné pracovat intenzivněji i s dětmi, žáky základních škol, a podpořit je prostřednictvím doučování, které žákům pomáhá překonávat školní neúspěšnost.

V předchozích kapitolách byla popsána další aktivita projektu a to vytvoření Lokální koncepce inkluzivního vzdělávání jako systém navazujících aktivit na území města Písku, které mají napomoci pracovat ve městě se sociálním vyloučením zejména dětí předškolního věku z různých stran pohledu – jako jsou samotné děti, rodiče, instituce a veřejnost.

Jsme velmi rádi, že jsme měli možnost realizovat projekt Bez obav spolu (BOS), poznat se, navázat profesionální ale také velmi přátelské vztahy s kolegy a kolegyněmi ze škol a školských zařízení a z ostatních institucí či neziskových organizací. Všem nám šlo o společný zájem a to pomoci dětem, žákům a rodičům na cestě za vzděláním s cílem minimalizovat bariéry neúspěchu v systému vzdělávání. Hledat možná podpůrná opatření a učit se vzdělávat děti dle zásad inkluzivního přístupu.

V daném projektu jsme měli možnost pracovat s dětmi a rodiči ze sociálně vyloučených lokalit a chceme v této činnosti nadále pokračovat. Proto se nám získané znalosti a kompetence budou hodit při realizaci navazujícího projektu s názvem Vzdělání výhodou pro všechny (zkrácený název projektu 3V). V následujícím projektu chceme oslovovat veřejnost, otvírat diskuzi na téma inkluze, hledat a učit se novým metodám práce s dětmi a žáky ze sociálně vyloučených lokalit.

15. Příloha

15.1. Seznam organizací včetně kontaktů

Spolek NADĚJE – pobočka Písek

Adresa: nábreží 1. máje 1401, 397 01 Písek

Webové stránky: <https://www.nadeje.cz/pisek>

Kontaktní údaje:

Oblastní ředitel – Daniel Svoboda, B.Th. – telefon: 775 889 701, email: daniel.svoboda@nadeje.cz

Vedoucí pobočky – Mgr. Petra Martíšková, telefon: 736 772 321, email: petra.martiskova@nadeje.cz

Vedoucí práce s dětmi: Hana Šefránková, telefon: 775 889 706, email: hana.sefrankova@nadeje.cz

Město Písek - Odbor školství a kultury

Adresa: Město Písek, Velké nám. 114/3, 397 19 Písek

Webové stránky: <http://www.mestopisek.cz/odbor%2Dskolstvi%2Da%2Dkultury/ds-1183/archiv=0>

Kontaktní údaje:

Vedoucí odboru: Ing. Marie Cibulková, tel: +420 382 330 850, e-mail: marie.cibulkova@mupisek.cz

Vedoucí oddělení školství, mládeže a tělovýchovy – Ing. Andrea Klimesová, tel: +420 382 330 851, e-mail: andrea.klimesova@mupisek.cz

Město Písek – Odbor sociálních věcí

Adresa: Město Písek, Velké nám. 114/3, 397 19 Písek, pracoviště Budovcova 207/6, Písek

Webové stránky: <http://www.mesto-pisek.cz/odbor%2Dsocialnich%2Dveci/ds-1181/p1=1032>

Kontaktní údaje:

Vedoucí odboru: Mgr. Michaela Baslerová, tel: +420 382 330 810,
e-mail: michaela.baslerova@mupisek.cz

Vedoucí oddělení soc. právně ochrany dětí: Mgr. Ivana Kahovcová, tel: +420 382 330 813,
ivana.kahovcova@mupisek.cz

Terénní sociální práce se zaměřením na romskou komunitu: Bc. Magdalena Kaspříková,
tel.: +420 382 330 807, e-mail: magdalena.kasprikova@mupisek.cz

Základní škola Tomáše Šobra a Mateřská škola Písek, Šobrova 2070

Adresa: Šobrova 2070, 397 01 Písek

Webové stránky: <https://www.zstsobra.cz/>

Kontaktní údaje:

Ředitel: Mgr. Jaroslav Volf, tel: 380 422 501, email: jaroslav.volf@zstsobra.cz

Základní škola Josefa Kajetána Tyla a Mateřská škola Písek, Tylova 2391

Adresa: Tylova 2391, 397 01 Písek

Webové stránky: <https://www.zstylova.cz/>

Kontaktní údaje:

Ředitel školy: Mgr. Bc. Pavel Koc, tel: +420 382 215 104, email: info@zstylova.cz

Pedagogicko-psychologická poradna České Budějovice, pracoviště Písek

Adresa: Erbenova 722, 397 01 Písek

Webové stránky: <http://pppcb.cz/index.php?stranka=clanek&parent=4>

Kontaktní údaje: tel: +420 382 213 387, + 420 724 831 376, email: poradna.pisek@pppcb.cz

Speciálně pedagogické centrum pro mentálně postižené při Mateřské škole, Základní škole a Praktické škole Strakonice

Adresa: Svatopluka Čecha 1324, 386 01 Strakonice

Webové stránky: <http://www.zmskolast.cz/spc.html>

Kontaktní údaje: tel: +420 602 413 577, email: spc@zmskolast.cz

Agentura pro sociální začleňování

Adresa: Úřad vlády ČR – Sekce pro lidská práva
Agentura (Odbor) pro sociální začleňování
nábřeží Edvarda Beneše 4
118 01 Praha 1 – Malá Strana

Adresa kanceláře: Úřad vlády ČR – Agentura (Odbor) pro sociální začleňování
4D CENTER – Kodaňská Business Centrum
Kodaňská 1441/46
Praha 10

Webové stránky: <http://www.socialni-zaclenovani.cz/>

Kontaktní údaje: tel.: 234 062 445 (406), info@socialni-zaclenovani.cz,
sekretariat@vlada.cz

Svazek obcí regionu Písecko (SORP) – realizátor MAP II

Adresa: Velké náměstí 114/3, 397 01 Písek

Webové stránky: <http://www.sorp.cz/>

Kontaktní údaje: tel: +420 380 602 025, email: sorp@centrum.cz